

GRAU DE CRIMINOLOGIA

PEDAGOGIA

CURS 2009-2010

ÍNDEX

1. DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA	3
2. EQUIP DOCENT	4
3. CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA	5
4. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA	7
5. COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA	8
6. CONTINGUT DE L'ASSIGNATURA	10
7. ACTIVITATS FORMATIVES I METODOLOGIA	10
8. SISTEMA D'AVUACIÓ	13
9. BIBLIOGRAFIA	14
10. CRONOGRAMA	15

1. DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA.

Nom de l'assignatura	La investigació científica a Criminologia.
Codi	
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	2009-2010 . Segon Quadrimestre.
Torn o Grup	Matí.
Horari	Dijous 9:30 a 11:00 (Teoria) Dijous 11:30 a 13:00 (Seminari A i B)
Lloc on s'imparteix	Fac. Dret – Aula
Llengües	Català - Castellà. Textos en anglès.
<i>Responsable de l'assignatura</i>	
Nom i Cognoms	Pedro Jurado de los Santos
Correu electrònic	pedro.jurado@uab.cat
Departament	Pedagogia Aplicada
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona

2. EQUIP DOCENT.

Nom i Cognoms

Pedro Jurado de los Santos

Correu electrònic

Pedro.Jurado@uab.cat

Departament

Pedagogia Aplicada

Universitat/Institució

Universitat Autònoma de Barcelona

Nom i Cognoms

Patricia Olmos Rueda

Correu electrònic

Patricia.Olmos@uab.cat

Departament

Pedagogia Aplicada

Universitat/Institució

Universitat Autònoma de Barcelona

3. CONTEXTUALITZALIZACIÓ DE L'ASSIGNATURA.

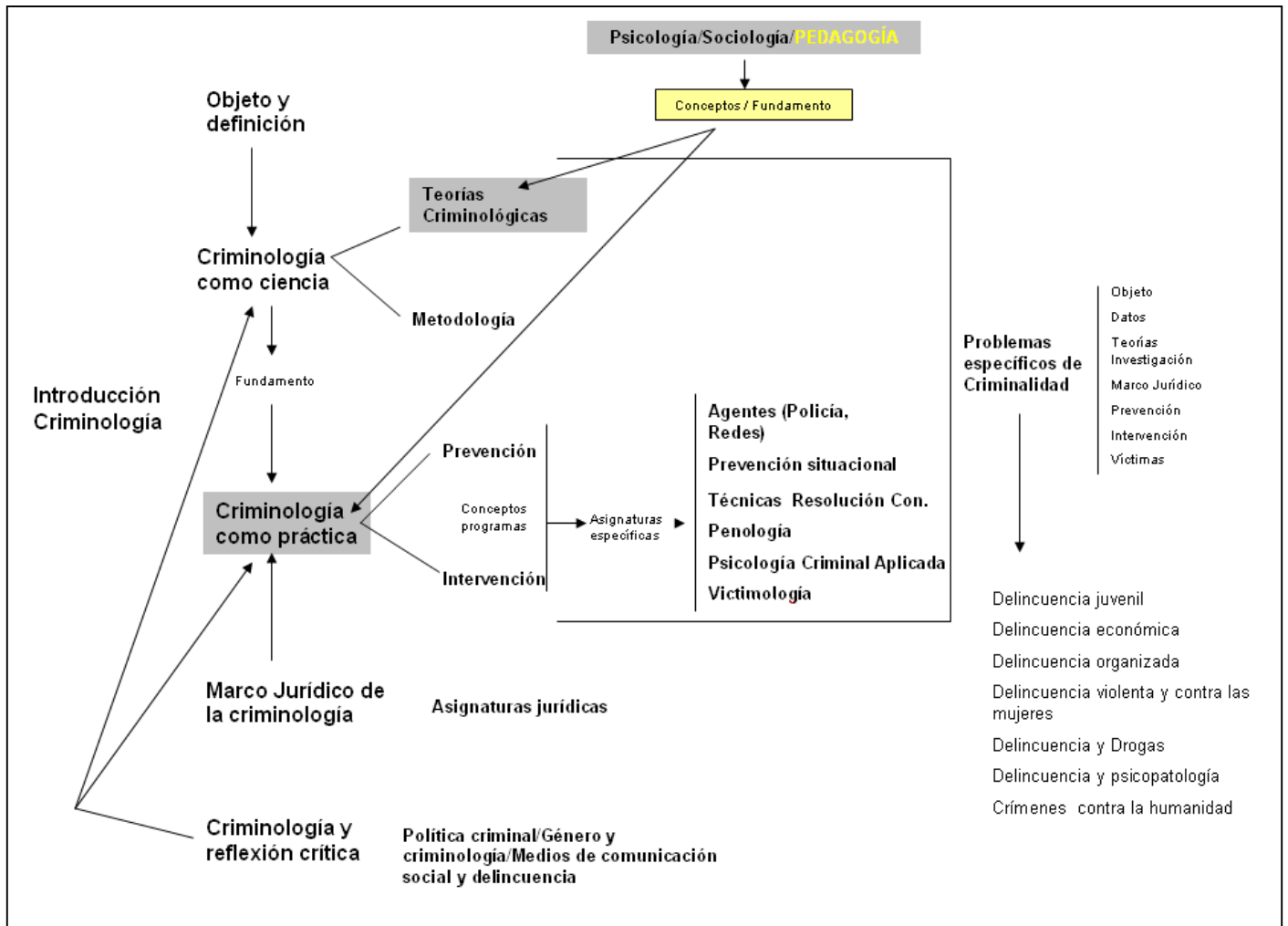
L'assignatura de Pedagogia s'orienta envers el coneixement de l'àmbit educatiu, i entenent que aquest es conforma com un espai de treball amb possibilitats reals de projectar processos de prevenció i d'intervenció vers els individus.

Tenir present els diferents contextos educatius és necessari a l'hora d'analitzar les accions cap als diferents individus tant des d'un punt de vista educatiu com social. Entenent que des de l'àmbit de la pedagogia es pot contribuir, conjuntament amb d'altres disciplines, a definir un perfil del professional de la criminologia que li permeti encarar alternatives als problemes als que s'ha d'enfrontar des d'una posició més interdisciplinària.

Tot això significa que els processos educatius inherents al desenvolupament de les persones són rellevants a l'hora d'explicar, i si és el cas de prevenir i intervenir, per aconseguir evitar i/o limitar els efectes que el desajustament dels subjectes pot provocar als contextos de relació com ara els conflictes socials, i conductes delictives i/o criminals.

Dins d'aquest perfil cal destacar la contribució d'aquesta matèria a les següents competències professionals:

- ❑ Tenir una visió global i capacitat de resposta a problemes de l'educació en l'actualitat.
- ❑ Conèixer tècniques i instruments aplicables a les Ciències Socials i a l'Educació.
- ❑ Comprendre els processos d'intervenció educativa amb els diferents col·lectius de risc.

4. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA.

Els objectius generals a assolir dins l'assignatura de Pedagogia venen formulats en els següents termes:

L'alumnat del grau de criminologia serà capaç de:

- Aplicar els seus coneixements sobre les teories criminològiques a les experiències de conflicte i de criminalitat existents, i plantejar respostes adequades i acordes amb el marc legal existent.
- Transmetre al públic especialitzat i a la societat en general respostes als problemes de criminalitat i de conflicte social que tinguin en compte els drets i interessos de totes les parts involucrades, i que estiguin basades en els valors de la pacificació social, la integració social i la prevenció de nous conflictes.

En aquest context, l'assignatura de Pedagogia té com a objectius específics els següents:

1. Reflexionar sobre les relacions entre l'activitat educativa i el paper dels agents educatius amb relació als conflictes i els problemes de criminalitat.
2. Comprendre els elements que intervenen en l'acció educativa i les seves interrelacions dins dels principis de momentaneïtat i irrepetibilitat.
3. Comprendre els conceptes bàsics implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
4. Analitzar les bases i els fonaments generals per a planificar, desenvolupar, avaluar, investigar i innovar processos educatius i formatius.
5. Conèixer els trets caracteritzadors de les situacions educatives institucionalitzades.

5. COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA.

Competències de la Matèria	Resultats de l'aprenentatge
CG1. Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-ho, de manera efectiva, en les llengües pròpies i en una tercera llengua.	Analitzar, comprendre, defensar i posicionar-se davant els continguts de la matèria a partir de les diferents lectures en castellà, català i anglès.
CG2. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.	Ampliar i aprofundir en els aspectes teòrics i pràctics de la matèria més rellevants i interessants per l'alumne en relació al seu àmbit d'aprenentatge professional.
CG3. Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.	Desenvolupar una actitud empàtica i de respecte en relació a l'heterogeneïtat de les complexes situacions d'intervenció pedagògica.
CG4. Generar propostes innovadores i competitives en la investigació i en l'activitat professional.	Realitzar el disseny bàsic de programes d'intervenció pedagògica per a la prevenció de situacions de risc d'exclusió.

Competències Específiques	Resultats de l'aprenentatge
CE4 Demostrar que comprèn els conceptes i fonaments psicològics, pedagògics i sociològics de la criminologia.	Adquirir les bases del coneixement pedagògic per entendre la importància i incidència de l'acció educativa en l'àmbit criminològic amb caràcter més preventiu.

CE4.2 Comprendre les bases pedagògiques aplicades a la criminologia.	
CE24 Aplicar un programa d'intervenció amb delinqüents a partir del constructe pedagògic.	Aplicar les bases del coneixement pedagògic mitjançant el disseny de propostes d'intervenció pedagògica amb caràcter de formació preventiva per a col·lectius en risc d'exclusió.
CE24.1 Implementar un programa pedagògic aplicat a la població delinqüent.	

Competències Transversals	Resultats de l'aprenentatge
CT1. Treballar de manera autònoma	1. Comprendre les lectures bàsiques de la matèria. 2. Ampliar i aprofundir en els aspectes pedagògics més rellevants per l'alumne mitjançant lectures i treballs complementaris.
CT2. Treballar en equip	1. Adquirir i desenvolupar processos empàtics i assertius a partir de dinàmiques de grup orientades al debat i a la posada en comú. 2. Realitzar un treball de grup en què hi hagi coherència argumental i integració entre les diferents parts.
CT3. Anàlisi i síntesi	1. Expressar de manera clara i sintètica conceptes i estratègies metodològiques pertinents per abordar.
CT4. Redactar un treball acadèmic	1. Redactar un <i>programa d'intervenció</i> de manera estructurada, fonamentada en fonts pertinents i degudament referenciades, i atenent als aspectes formals i de presentació propis del treball acadèmic.

6. CONTINGUTS DE L'ASSIGNATURA.

- 1. L'activitat educativa en la societat actual.** Extensió quantitativa i qualitativa de l'educació. Característiques de la nostra societat influents en l'educació. Globalització i canvi educatiu. Exigències de la societat actual envers l'educació i mesures per afrontar-les.
- 2. Caracterització del coneixement pedagògic.** L'ensenyament i l'aprenentatge. Fonaments i condicionants dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- 3. El procés d'ensenyar i aprendre.** Les variables que intervenen i el procés comunicatiu. L'acte didàctic com a acte de comunicació. Variables contextuais endògenes i exògenes. El context sociocultural, el context institucional, el context aula i les institucions totals.
- 4. La planificació i la programació de l'educació.** Anàlisi de necessitats i planificació d'accions educatives. Disseny i desenvolupament de projectes educatius.
- 5. Avaluació educativa.** El procés i planificació de l'avaluació. Tècniques i instruments de diagnòstic i avaluació educativa.
- 6. El paper dels professionals de l'educació davant el processos d'inadaptació.** La reeducació. La pedagogia correctiva. La pedagogia terapèutica.

7. ACTIVITATS FORMATIVES I METODOLOGIA.

De forma general i sintètica, el desenvolupament del programa incorporarà la combinació d'exposicions dels temes per part del professor i dels alumnes distribuïts en grups i/o seminaris, i l'ús de recursos variis de la tecnologia actual. La modalitat presencial permetrà els plantejaments teòrics de l'assignatura mitjançant les exposicions i l'anàlisi dels temes per part del professor i dels alumnes, així com el plantejament d'altres procediments com ara dinàmiques de grup, plenaris, grups cooperatius, etc. Les sessions pràctiques, per a les que s'utilitzaran els horaris reservats a

l'assignatura, es portaran a terme mitjançant el treball individual i grupal del grup d'alumnes. Finalment, en el treball individual i de grup es requerirà la utilització de l'eina Campus Virtual.

ACTIVITATS FORMATIVES	HORES	METODOLOGIA D'ENSENYAMENT-APRENTATGE	COMPE TÈN CIES
I. DIRIGIDES			CG1, CG2
a) Classe teòrica	22.5	Presentació dels continguts. Metodologia mixta (bidireccional)	CE4, CE4.2 CT1, CT3
b) Seminari	22.5	Aprentatge cooperatiu (treball en petits grups) i metodologia mixta (bidireccional)	CG3 CE4, CE4.2, CE24 CT1, CT2
II. SUPERVISADES			
Treball en grup (Recerca de material, discussió, preparació presentació)	29	Aprentatge basat en problemes. El treball del curs 2009-2010 consistirà en plantejar una estratègia metodològica per a fer una recerca sobre el tema: " <i>Els grups d'incidència</i> ". El treball tindrà les següents etapes: 3. Definició dels conceptes. 4. Com obtenir dades? 5. Quins factors podrien explicar la relació entre les dues variables. 6. Com trobar recerques sobre la matèria. 7. Com podríem plantejar la recerca. 8. Quina utilitat podria tenir la recerca.	CG1, CG2, CG3, CG4 CE24, CE24.1 CT2, CT4
Planificació del treball. Lectura, reflexió de materials i preparació de treballs individuals i proves.	75	Reflexió sobre el text amb l'ajuda d'un qüestionari de preguntes (tant les lectures com els temes a treballar amb manual aniran introduïdes d'unes qüestions de referència per a discutir)	CG1, CG2, CG3 CE4, CE4.2 CT1, CT3

Activitat d'avaluació	1	Prova d'avaluació	CG1 CE4,CE4.2, CE24 CT1, CT3
------------------------------	----------	--------------------------	--

<i>ACTIVITAT</i>	<i>HORES</i>	<i>ECTS</i>	<i>PERCENTATGE</i>
Classe teòrica	22.5	0.9	15%
Seminari	22.5	0.9	15%
Prova d'Avaluació	1	0.04	1%
Lectura, anàlisi i síntesi de textos	75	3	50%
Preparació i realització de treballs	29	1.16	19%
Total	150	6	100%

El treball plantejat, tant pel professor com per l'alumne, s'organitzarà tenint present les següents activitats d'ensenyament-aprenentatge:

- a. **Activitats presencials.** Són activitats en les que tant el professor com l'alumne individualment i/o en grup podem assumir el rol actiu. En aquestes activitats es presenten els continguts plantejats en el programa.
- b. **Activitats dirigides.** Es realitzen fora del aula amb la direcció del professor. Es considera sota les mateixes el treball que realitza l'alumne sota l'orientació del professor i les tutories presencials i a distància mitjançant les eines del campus virtual.
- c. **Activitats autònomes.** Són un complement per l'aprenentatge de l'alumne. Es realitzen fora de l'aula i són el resultat del treball autònom de l'alumne per a preparar-se els continguts, les lectures complementàries i/o obligatòries i la seva recerca personal.

En general, de forma sintètica, el desenvolupament del programa incorporarà la combinació d'exposicions dels temes per part del professor i dels alumnes distribuïts en grups i seminaris, utilitzant recursos variats de la tecnologia actual. Presencialment es portaran a terme els plantejaments teòrics mitjançant les exposicions i anàlisi dels temes per part del professor i dels alumnes, així com el plantejament d'altres procediments i/o plantejaments (dinàmiques de grup, plenaris, grups cooperatius,...). Les pràctiques es portaran a terme mitjançant treball individual i

grup, per al que s'utilitzaran els horaris reservats a l'assignatura. Per altre part, es requerirà el treball individual i de grup amb la utilització del sistema virtual.

8. SISTEMA D'AVALUACIÓ.

1. Ponderació de les activitats.

<i>ACTIVITAT</i>	<i>VALOR RESPECTE DE LA NOTA</i>
Treball en grup – E/A Dirigit	25%
Treballs individuals – E/A Dirigit	25%
Participació – E/A Presencial i Autònom	10%
Prova d'avaluació – E/A Presencial	40%

2. Condicions per a ser avaluat

L'alumnat només podrà ser avaluat si assisteix a les classes (teòriques i seminaris) amb un mínim del 80%, i realitza el treball de grup i una prova final.

3. Requisits per a superar l'assignatura

Cal tenir un nota mínima de 5 en cadascuna de les tipologies d'activitats que conformen l'avaluació.

4. Recuperacions

Si un alumne no supera alguna de les activitats tindrà una possibilitat de recuperar. El professorat indicarà a l'alumnat els requisits per a poder recuperar les parts no superades.

9. BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB.

1. Manual de l'assignatura:

FRABONI, F. (2006). *El Libro de la Pedagogía y la Didáctica: III.- La Pedagogía y la Didáctica*. Roma: Editorial Popular.

2. Bibliografia bàsica:

BOLÍVAR, A. (2000). "Globalización y cambio educativo. La sociedad del conocimiento y las claves del cambio". En A. ESTEBARANZ (coord.), *Construyendo el cambio: Perspectivas y propuestas de innovación educativa*, pp. 17-36. Sevilla: Publicaciones de la Universidad de Sevilla.

FREIRE, P. (1986). *La educación como práctica de la libertad*. Madrid: Siglo XXI de España editores, S.A.

JURADO, P. (2009). *Condicionaments en els processos d'ensenyament-aprenentatge*. Bellaterra: Dept. Pedagogia Aplicada. Document intern.

JURADO, P. (2009). *Dossier de lectura recopilatori: L'avaluació*. Bellaterra: Dept. Pedagogia Aplicada. Document intern.

PÉREZ SERRANO, G. (2004). *Elaboración de Proyectos Sociales. Casos prácticos*. Madrid: Narcea.

TEDESCO, J.C. (2003). "Los pilares de la educación del futuro". En: *Debates de educación* (2003: Barcelona) [ponencia en línea]. Fundación Jaume Bofill; UOC. [10/06/09]. <http://www.uoc.edu/dt/20367/index.html>

10. CRONOGRAMA.

SETMANA	E-A PRESENCIAL		E-A DIRIGIT	
	Professor	Alumne/grup	Professor	Alumne/grup
1 15/02 – 19/02	Presentació de l'assignatura "Pedagogia" i pla de treball.	Organització dels seminaris, del treball al llarg del curs, dels recursos a utilitzar i qüestionari d'expectatives i interessos. Activitat pràctica (Panell de conceptes bàsics pedagògics)		
2 22/02 – 26/02	Tema 1. L'activitat educativa en la societat actual.	Pràctica 1. Plenari d'anàlisi de lectures sobre globalització i canvi educatiu.		Finalització i lliurament de la pràctica 1 emprant l'eina Campus Virtual.
3 01/03 – 05/03	Tema 2. Fonaments i condicionats del procés d'E-A (1).	Pràctica 2. Anàlisi de casos sobre els condicionaments del procés d'E-A. <i>Petits grups</i>	Valoració de la pràctica 1 a partir de fitxes d'evidències avaluatives.	Treball pràctica 2.
4 08/03 – 12/03	Tema 2. Fonaments i condicionats del procés d'E-A (2).	Pràctica 2. Anàlisi de casos sobre els condicionaments del procés d'E-A. <i>Petits grups</i>		Treball pràctica 2.
5 15/03 – 19/03	Tema 2. Fonaments i condicionats del procés d'E-A (3).	Pràctica 2. Plenari de l'anàlisi de casos sobre els condicionaments del procés d'E-A. <i>Gran grup</i>		Finalització i lliurament de la pràctica 2 emprant l'eina Campus Virtual.
6 22/03 – 26/03	Tema 3. El procés d'ensenyar i aprendre (1).	Pràctica 3. Projectió audiovisual i treball d'anàlisi. <i>Petits grups</i>	Informe valoratiu de la pràctica 2 a partir de fitxes d'evidències avaluatives.	Treball pràctica 3.
27/03 – 05/04	Setmana Santa			
7 05/04 – 09/04	Tema 3. El procés d'ensenyar i aprendre (2).	Pràctica 3. Plenari de la projectió audiovisual. <i>Gran grup</i>		Finalització i lliurament de la pràctica 3 emprant l'eina Campus Virtual.

8 12/04 – 16/04	Tema 4. Models d'anàlisi de detecció de necessitats	Pràctica 4. Anàlisi de casos. Detecció de necessitats. <i>Petits grups</i>	Informe valoratiu de la pràctica 3 a partir de fitxes d'evidències avaluatives.	Treball pràctica 4.
9 19/04 – 23/04	Tema 4. La presa de decisions en funció de les necessitats detectades.	Pràctica 4. Anàlisi de casos. Disseny bàsic d'un programa per donar resposta a les necessitats dels casos presentats. <i>Petits grups</i>		Treball pràctica 4.
10 26/04 – 30/04	Tema 4. Disseny i desenvolupament de projectes educatius.	Pràctica 4. Plenari de l'anàlisi dels casos. <i>Gran grup</i>		Finalització i lliurament de la pràctica 4 emprant l'eina Campus Virtual.
11 03/05 – 07/05	Tema 5. Avaluació educativa. Procés i planificació de l'avaluació	Pràctica 5. Anàlisi de casos. Objectius, criteris, variables i indicadors a partir dels que es dissenyarà un instrument. <i>Petits grups</i>	Informe valoratiu de la pràctica 4 a partir de fitxes d'evidències avaluatives.	Treball pràctica 5.
12 10/05 – 14/05	Tema 5. Avaluació educativa. Tècniques i instruments de diagnòstic i avaluació	Pràctica 5. Plenari d'anàlisi de casos. Disseny d'un instrument a partir dels criteris, variables i indicadors. <i>Gran grup</i>		Finalització i lliurament de la pràctica 5 emprant l'eina Campus Virtual.
13 17/05 – 21/05	Tema 6. Els papers dels professionals de l'educació (1).	Pràctica 6.1. Projectió audiovisual i plenari. <i>Petits i Gran grup</i>	Informe valoratiu de la pràctica 5 a partir de fitxes d'evidències avaluatives.	Finalització i lliurament de la pràctica 6.1. emprant l'eina Campus Virtual.
14 24/05 – 28/05	Tema 6. Els papers dels professionals de l'educació (2).	Pràctica 6.2. Projectió audiovisual i plenari. <i>Petits i Gran grup</i>	Informe valoratiu de la pràctica 6.1. a partir de fitxes d'evidències avaluatives.	Finalització i lliurament de la pràctica 6.2. emprant l'eina Campus Virtual.
15 31/05 – 04/06	Mòdul de Síntesis. Avaluació de la matèria. PROVA D'AVALUACIÓ.		Informe valoratiu de la pràctica 6.2. a partir de fitxes d'evidències	Finalització i lliurament del treball grupal emprant l'eina Campus Virtual

		avaluatives.	
TOTAL	45h	TOTAL	75h

SETMANES D'ACTIVITATS DE MILLORA I RECUPERACIÓ				
E-A PRESENCIAL			E-A DIRIGIT	
	Professor	Alumne/grup	Professor	Alumne
16 7/06 – 11/06	Tutories presencials (individuals i grupals).		Informe valoratiu del treball grupal.	Lliurament voluntari de treballs emprant l'eina Campus Virtual
17 14/06 – 18/06	Tutories presencials (individuals i grupals).		INFORME VALORATIU DE LA PROVA FINAL D'AVALUACIÓ. Informe valoratiu dels treballs voluntaris lliurats.	Lliurament voluntari de treballs emprant l'eina Campus Virtual
18 21/06 – 25/06	Tutories presencials (individuals i grupals).		Informe valoratiu dels treballs voluntaris lliurats.	Lliurament voluntari de treballs emprant l'eina Campus Virtual
19 28/06 – 02/07	Tutories presencials (individuals i grupals).		Informe valoratiu dels treballs voluntaris lliurats.	